

คู่มือ

การปฏิบัติงาน

ควบคุมโรงเรียนในระบบ

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

S C H O O L

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะรู้ว่าการควบคุมโรงเรียนในระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนถือเป็นกระบวนการทางปกครอง ทำให้เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักถึงการใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าว และควรปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบอย่างไร เมื่อใด อันจะเป็นการลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์เกิดความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด และสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ ในการปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบต่อไป

(นายอรรถพล ตรีกตรอง)

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ ๑	๑
บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ	
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
๑.๔ ขอบเขต	๒
บทที่ ๒	๓
บทบัญญัติทั่วไปในการควบคุมโรงเรียนในระบบ	
๒.๑ พระราชบัญญัติโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐	๓
๒.๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๖
๒.๓ ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการระหว่างควบคุมโรงเรียนในระบบ และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุม โรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒	๖
บทที่ ๓	๘
เหตุแห่งการควบคุม องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ	
๓.๑ เหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบ	๘
๓.๒ องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ	๙
บทที่ ๔	๑๐
วิธีการและขั้นตอนปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ	
๔.๑ วิธีการและขั้นตอนก่อนการควบคุมโรงเรียนในระบบ	๑๐
๔.๒ วิธีการและขั้นตอนในการควบคุมโรงเรียนในระบบ	๑๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก.	
แผนงานการควบคุมโรงเรียนไม่มีสภาพ	๑๓
ตัวอย่าง คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่...../.....	
เรื่อง ให้โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	๑๔
ตัวอย่าง คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่.....	
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน.....	๑๕
ตัวอย่าง คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่.....	
เรื่อง ยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียน.....	๑๖
ตัวอย่าง รายงานการประชุม	๑๗
ภาคผนวก ข.	
ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่าย	
ในการดำเนินกิจการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่	
ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๘
บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนวยการหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุม	
โรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐	๒๒
คณะผู้จัดทำ	๒๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

โดยที่พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์ให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารเพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ รวมทั้งให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรัฐพร้อมให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน ด้านสิทธิประโยชน์ และด้านวิชาการให้แก่สถานศึกษาของเอกชน

เมื่อกิจการโรงเรียนในระบบเกิดปัญหาขึ้นและมีผลให้โรงเรียนในระบบไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามปกติ ย่อมเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานรัฐจะต้องเข้าไปกำกับดูแลโรงเรียนในระบบซึ่งจัดทำบริการสาธารณะด้านการศึกษา โดยออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมของหน่วยงานรัฐแห่งนั้น เพื่อไม่ให้บริการสาธารณะดังกล่าวต้องหยุดชะงักลง อันเป็นการป้องกันหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่นักเรียนหรือผู้ปกครอง

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกฎหมายกำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่นต่างก็มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลโรงเรียนในระบบด้วยกันตามเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบดังกล่าว ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมโรงเรียนในระบบมีความแตกต่างกันไป ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์การปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยสาระสำคัญของคู่มือฉบับนี้ประกอบไปด้วย บทบัญญัติทั่วไปในการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเหตุแห่งการควบคุม องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ

๑.๒ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อทราบบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมโรงเรียนในระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๒) เพื่อทราบเหตุแห่งการควบคุม องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ
- (๓) เพื่อทราบวิธีการและขั้นตอนปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (๑) ทำให้ทราบบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมโรงเรียนในระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๒) ทำให้ทราบถึงเหตุแห่งการควบคุม องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ
- (๓) ทำให้ทราบวิธีการและขั้นตอนปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ

๑.๔ ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้ประกอบไปด้วยบทบัญญัติทั่วไปในการควบคุมโรงเรียนในระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเหตุแห่งการควบคุม องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

บทที่ ๒

บทบัญญัติทั่วไปในการควบคุมโรงเรียนในระบบ

๒.๑ พระราชบัญญัติโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๑.๑ เหตุแห่งการออกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ

มาตรา ๙๖ บัญญัติว่า “ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีเขตอำนาจเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) โรงเรียนในระบบไม่มีทุนเพียงพอที่จะดำเนินกิจการต่อไป

(๒) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๓) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๔) โรงเรียนในระบบไม่ปฏิบัติตามตราสารจัดตั้ง และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๕) คณะกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา หรือนักเรียนของโรงเรียนในระบบกระทำการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๖) เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้แจ้งคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบทราบและปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนในระบบด้วย”

หมายเหตุ : คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ข้อ ๑๔ วรรคสอง กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน

๒.๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ เมื่อได้มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว

มาตรา ๙๗ บัญญัติว่า “เมื่อได้มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๙๖ แล้ว ให้ผู้อนุญาต แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องอีกไม่เกินหกคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารและดำเนินกิจการของโรงเรียน ในระบบเป็นการชั่วคราวในระหว่างที่โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุม

เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว ให้ผู้อนุญาตรายงานให้คณะกรรมการ ทราบ”

๒.๑.๓ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน อื่นของโรงเรียนในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย

มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “เมื่อได้มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๙๖ แล้ว ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียน ในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนั้นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย และต้องจัดการ ตามสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนในระบบ

ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ และผู้จัดการ ต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสรรพสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของโรงเรียนในระบบตลอดจนหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียนทั้งหมด ของโรงเรียนในระบบนั้นให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งควบคุม โรงเรียนในระบบตามมาตรา ๙๖”

๒.๑.๔ การสั่งให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานในโรงเรียนในระบบระหว่างเวลาที่อยู่ในความควบคุมของ คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

มาตรา ๙๙ บัญญัติว่า “ผู้อนุญาตอาจสั่งให้ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติงาน ในโรงเรียนในระบบระหว่างเวลาที่อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบได้ตามความ จำเป็นโดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติ”

๒.๑.๕ การยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ

มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเห็นว่าเหตุแห่งการสั่งให้ ควบคุมโรงเรียนในระบบได้ลวงพ้นหรือได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ เสนอความเห็นต่อผู้อนุญาต

ในกรณีที่ผู้อนุญาตเห็นสมควรยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้ออกคำสั่งยกเลิกและแจ้งให้คณะกรรมการบริหารทราบพร้อมทั้งปดประกาศคำสั่งดังกล่าวไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนในระบบแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบส่งมอบทรัพย์สิน และเอกสารหลักฐานที่ได้รับมอบตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง คืนให้แก่โรงเรียนในระบบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่มีคำสั่งยกเลิกการควบคุมโรงเรียนในระบบ”

๒.๑.๖ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบเงินและคาตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ รวมทั้งเงินคาตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้จ่ายจากเงินของโรงเรียนในระบบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่โรงเรียนในระบบมีเงินไม่พอจ่ายตามวรรคหนึ่ง โรงเรียนในระบบมีสิทธิกู้ยืมเงินจากกองทุนตามมาตรา ๔๙ มาสมทบจ่ายได้”

๒.๑.๗ กรณีคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเห็นว่าโรงเรียนในระบบที่ถูกควบคุมไม่สมควรดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๐๒ บัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเห็นว่าโรงเรียนในระบบที่ถูกควบคุมไม่สมควรดำเนินการต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รายงานผู้อนุญาตเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป”

๒.๑.๘ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบดำเนินการควบคุมต่อไป หรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ

มาตรา ๑๐๓ บัญญัติว่า “เมื่อผู้อนุญาตได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๒ แล้ว ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบดำเนินการควบคุมต่อไปตามเวลาที่กำหนดหรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบก็ได้”

๒.๑.๙ คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๐๔ บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๘”

๒.๑.๑๐ การแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของโรงเรียนในระบบที่เล็กกิจการ

มาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า “เมื่อโรงเรียนในระบบเล็กกิจการตามมาตรา ๑๑๓ ให้คณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของโรงเรียนในระบบ และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างการชำระบัญชี ให้ถือว่าโรงเรียนในระบบนั้นยังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

เมื่อได้ชำระบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่ ให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาต”

๒.๑.๑๑ คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๒๘ บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในโรงเรียนในระหว่างเวลาทำการ และมีหนังสือเรียกผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

การเข้าไปในโรงเรียนตามวรรคหนึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่ผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๒.๑.๑๒ บทกำหนดโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย

มาตรา ๑๔๕ บัญญัติว่า “ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

๒.๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด ๕ การชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ตั้งแต่มาตรา ๑๒๔๗ ถึงมาตรา ๑๒๗๓

๒.๓ ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการระหว่างกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๓.๑ บทนิยามศัพท์

ข้อ ๓ กำหนดว่า “ในระเบียบนี้

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนในระบบที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงาน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แล้วแต่กรณี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

“ค่าใช้จ่าย” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกิจการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ ซึ่งจ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนการทำงาน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค หรือรายจ่ายอื่นใด ที่เบิกจ่ายในลักษณะเดียวกัน

“เงินค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการซึ่งจ่ายในลักษณะค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าพาหนะ ค่าที่พัก หรือเงินค่าตอบแทนอื่นใด”

๒.๓.๒ การเบิกค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนในการควบคุมโรงเรียนในระบบ

ข้อ ๔ กำหนดว่า “ค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนให้เบิกจ่ายจากเงินของโรงเรียนในระบบ”

ข้อ ๕ กำหนดว่า “การเบิกค่าใช้จ่ายของโรงเรียนในระบบในระหว่างการควบคุมของ คณะกรรมการให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น เหมาะสม ประหยัดและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของ โรงเรียนในระบบ”

ข้อ ๖ กำหนดว่า “การเบิกเงินค่าตอบแทนในลักษณะเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ ให้เบิกจ่าย ได้ตามอัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในระบบที่กำหนดไว้ในตราสารจัดตั้ง หรือรายละเอียด เกี่ยวกับกิจการ หรือระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน

ในกรณีที่โรงเรียนในระบบมิได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารไว้ให้นำอัตรา เบี้ยประชุมของคณะอนุกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการของทางราชการ มาใช้บังคับแก่ คณะกรรมการโดยอนุโลม

ส่วนการเบิกเงินค่าตอบแทนในลักษณะอื่นให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น เหมาะสม ประหยัดและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนในระบบ”

๒.๓.๓ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗ กำหนดว่า “กรณีใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำกฎหมาย ประกาศ และระเบียบ แบบแผนของทางราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

บทที่ ๓

เหตุแห่งการควบคุม องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

๓.๑ เหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบ

ผู้อนุญาตจะใช้อำนาจออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด หรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อไปนี้

(๑) โรงเรียนในระบบไม่มีทุนเพียงพอที่จะดำเนินกิจการต่อไป

(๒) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๓) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๔) โรงเรียนในระบบไม่ปฏิบัติตามตราสารจัดตั้ง และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ

(๕) คณะกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา หรือนักเรียนของโรงเรียนในระบบกระทำการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๖) เมื่อมีกรณี ดังต่อไปนี้

(๖.๑) กรณีทายาทไม่ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย หรือสาบสูญหรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาตามความจำเป็นตามมาตรา ๑๐๗

(๖.๒) กรณีทายาทไม่ยื่นคำขอลิขกิจการโรงเรียนในระบบ หรือโอนใบอนุญาตให้บุคคลอื่นภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือสาบสูญหรือวันที่ครบกำหนดหนึ่งปีผู้รับใบอนุญาตไปเสียจากภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๑๐๘

(๖.๓) กรณีทายาทหรือผู้จัดการมรดกไม่ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตต่อผู้อนุญาตภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่จัดตั้งนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๐๙

(๖.๔) กรณีผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ไม่โอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบให้ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวตามมาตรา ๑๑๐

(๖.๕) กรณีผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นนิติบุคคลและสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือล้มละลายตามมาตรา

๑๑๑

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๒ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๑) องค์ประกอบ

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ ประกอบด้วย

(๑.๑) ประธานกรรมการ ๑ คน และ

(๑.๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๖ คน

ทั้งนี้ ผู้อนุญาตอาจแต่งตั้งเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็นเพื่อช่วยปฏิบัติงานของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบก็ได้

(๒) อำนาจหน้าที่

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในระบบได้ตามมาตรา ๓๑

(๒.๒) ดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราว

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมีอำนาจดำเนินการของโรงเรียนในระบบได้ทุกประการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ การใช้อำนาจของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบต้องเป็นไปตามมาตรา ๙๗ ประกอบกับมาตรา ๙๘ กล่าวคือ ต้องพิจารณาขอหมายให้บุคคลตามมาตรา ๙๘ เป็นผู้ดำเนินการก่อน หากผู้ซึ่งได้รับมอบหมายไม่ปฏิบัติตามผู้นั้นย่อมมีโทษตามมาตรา ๑๔๕ และคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบก็ชอบที่จะใช้อำนาจดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดข้องอันเกิดจากการไม่ยอมปฏิบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสั่งการตามมาตรา ๙๘ ได้ โดยการใช้อำนาจของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสั่งการให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ นอกเหนือจากผู้รับใบอนุญาตพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายต่อไปได้ เพื่อให้การดำเนินการของโรงเรียนในระบบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบเงินและค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบให้เบิกจ่ายได้จากเงินของโรงเรียนในระบบตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒

บทที่ ๔

วิธีการและขั้นตอนปฏิบัติงานควบคุมโรงเรียนในระบบ

๔.๑ วิธีการและขั้นตอนก่อนการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๑) เมื่อกรณีเป็นที่สงสัยว่าโรงเรียนในระบบใดอาจมีเหตุให้ต้องออกคำสั่งควบคุมตามมาตรา ๙๖ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงว่ามีเหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบนั้นหรือไม่ ผู้อนุญาตอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปตามมาตรา ๙๓

(๒) เมื่อปรากฏว่ามีเหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบใดแล้ว ผู้อนุญาตอาจมีหนังสือแจ้งให้โรงเรียนในระบบนั้น ดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นเป็นเหตุแห่งการควบคุมดังกล่าวก่อนออกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบก็ได้

๔.๒ วิธีการและขั้นตอนในการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๑) เมื่อปรากฏเหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๙๖ หรือโรงเรียนในระบบใดไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นเป็นเหตุแห่งการควบคุมดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้อนุญาตออกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๒) คำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นต้นเหตุแห่งการควบคุมโรงเรียนในระบบ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการออกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ รวมทั้งระบุสิทธิในการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ด้วย

(๓) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบให้ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง และระบุชื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๔) ให้แจ้งคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบทราบ และปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวไว้ที่หน้าประตูของโรงเรียนในระบบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ และผู้จัดการต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสรรพสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของโรงเรียนในระบบตลอดจนหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนในระบบนั้นให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ

หมายเหตุ : กรณีโรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่ปฏิบัติตามตราสารจัดตั้ง เช่น โรงเรียนในระบบไม่จัดการเรียนการสอนเป็นเวลานาน หรือถูกทิ้งร้างจนไม่มีสภาพเป็นโรงเรียนในระบบ หรือกรณีไม่พบสถานที่ตั้งของโรงเรียนในระบบตามที่ได้รับอนุญาต อันเป็นเหตุให้ผู้อนุญาตต้องออกคำสั่งควบคุม หากไม่อาจแจ้งคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบด้วยวิธีการตาม (๔) ได้ อาจดำเนินการปิดประกาศคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ ณ สถานที่ตั้งอันปรากฏเป็นที่ทำการสุดท้ายของโรงเรียนในระบบ หรือประกาศคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบในหนังสือพิมพ์ซึ่งแพร่หลายในท้องถิ่น หรือประกาศคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบลงเว็บไซต์และปิดประกาศ ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือหน่วยงานของผู้อนุญาต

(๕) ให้รายงานคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชนทราบ รวมทั้งแจ้งให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบทราบด้วย

หมายเหตุ : กรณีไม่อาจแจ้งคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตาม (๔) ได้ ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้ วิธีการอย่างอื่นแทนวิธีการตาม (๔) ไว้ ในรายงานตาม (๕) ด้วย

(๖) ผู้อนุญาตอาจสั่งให้ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติงานในโรงเรียนในระบบระหว่างเวลาที่อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติ

(๗) ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบประชุมวางแผนการควบคุมโรงเรียนในระบบนั้น และดำเนินการควบคุมโรงเรียนในระบบตามแผน แล้วจัดทำรายงานการควบคุมโรงเรียนในระบบเสนอต่อผู้อนุญาต เมื่อเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบได้ลวงพ้นหรือได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว หรือกรณีโรงเรียนในระบบที่ถูกควบคุมไม่สมควรดำเนินกิจการต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุใด

(๘) เมื่อผู้อนุญาตได้รับรายงานการควบคุมโรงเรียนในระบบจากคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว ผู้อนุญาตอาจมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๘.๑) กรณีคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเสนอความเห็นในรายงานว่า เหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบได้ลวงพ้นหรือได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว และผู้อนุญาตเห็นสมควร ยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้ออกคำสั่งยกเลิกและแจ้งให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนในระบบทราบ พร้อมทั้งปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนในระบบแล้วรายงาน ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชนทราบ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบส่งมอบทรัพย์สิน และเอกสารหลักฐาน ที่ได้รับมอบตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง คืนให้แก่วุฒิบารโรงเรียนในระบบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มีคำสั่งยกเลิกการควบคุมโรงเรียนในระบบ

(๘.๒) กรณีคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเสนอความเห็นในรายงานว่า โรงเรียนในระบบที่ถูกควบคุมไม่สมควรดำเนินกิจการต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ผู้อนุญาตอาจสั่งให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบดำเนินการควบคุมต่อไปตามเวลาที่กำหนด หรือสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ แล้วแต่กรณี

สำหรับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ให้ระบุข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการออกคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ รวมทั้งสิทธิในการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ด้วย

(๙) กรณีผู้อนุญาตสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของโรงเรียนในระบบ โดยให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ตั้งแต่มาตรา ๑๒๔๗ ถึงมาตรา ๑๒๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายเหตุ : กรณีโรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่ปฏิบัติตามตราสารจัดตั้ง เช่น โรงเรียนในระบบไม่จัดการเรียนการสอนเป็นเวลานาน หรือถูกทิ้งร้างจนไม่มีสภาพเป็นโรงเรียนในระบบ หรือกรณีไม่พบสถานที่ตั้งของโรงเรียนในระบบตามที่ได้รับอนุญาต อันเป็นเหตุให้ผู้อนุญาตต้องออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามความเห็นของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบแต่งตั้งผู้รับใบอนุญาตหรือทายาทไว้เป็นผู้ชำระบัญชี เพื่อทำการชำระบัญชีของโรงเรียนในระบบต่อไป

ภาคผนวก ก.

แผนงานการควบคุมโรงเรียนไม่มีสภาพ

เมื่อมีกรณีต้องสงสัยว่าโรงเรียนใดไม่ได้จัดการเรียนการสอนเป็นเวลานาน หรือถูกทิ้งร้างจนไม่มีสภาพหรือกรณีไม่พบสถานที่ตั้งของโรงเรียนตามที่ได้รับอนุญาต

พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงภายใน ๑๕ วัน

หากมีเหตุตามกรณีต้องสงสัย หรือมีเหตุแห่งการควบคุมเกิดขึ้นจริง ให้ผู้อนุญาตออกคำสั่งควบคุมและรายงานให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทราบภายใน ๑๕ วัน

คณะกรรมการควบคุมประชุมวางแผนการควบคุมภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คณะกรรมการควบคุมดำเนินงานตามแผนการควบคุมและจัดทำรายงานการควบคุมเสนอผู้อนุญาตพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จก่อนวันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษา ๒๕๖๔

หมายเหตุ : กรณีคณะกรรมการควบคุมไม่อาจดำเนินงานตามแผนการควบคุมและจัดทำรายงานการควบคุมเสนอผู้อนุญาตพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จก่อนวันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษา ๒๕๖๔ ให้ผู้อนุญาตรายงานความคืบหน้าต่อเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทราบทุก ๑๕ วัน

ตัวอย่าง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....
ที่...../.....

เรื่อง ให้โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....

ด้วยปรากฏว่า.....

.....
.....
.....
.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๘๖.... แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงออกคำสั่งให้โรงเรียน..... อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....

อนึ่ง ผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือได้รับผลกระทบจากคำสั่งนี้ ผู้ใดไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งหรือวันที่ทราบคำสั่ง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

ตัวอย่าง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....
ที่.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน.....

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....
ได้มีคำสั่งให้โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดที่...../..... ลงวันที่..... ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียน
.....เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน.....ประกอบด้วย

๑.	ประธานกรรมการ
๒.	กรรมการ
๓.	กรรมการ
๔.	กรรมการ
๕.	กรรมการ
๖.	กรรมการ
๗.	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งมีอำนาจปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารโรงเรียน
.....ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ
ของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๙๗ ประกอบกับมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน
รวมทั้งให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

ตัวอย่าง

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....

ที่...../.....

เรื่อง ยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียน.....

อนุสนธิคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....
ที่/..... เรื่อง ให้โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด..... สั้ ญ วันที่ นั้น

เนื่องจาก ประกอบกับคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน.....ได้มี
มติเมื่อคราวประชุมครั้งที่...../..... เมื่อวันที่ เห็นว่า.....(เหตุแห่งการสั่งให้ควบคุม
โรงเรียนในระบบได้ลวงพัน/ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงแล้ว)..... และเห็นสมควร
ยกเลิกคำสั่งควบคุมโรงเรียน.....ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด.....ที่/..... เรื่อง ให้โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สั้ ญ วันที่

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน
พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่/..... เรื่อง ให้
โรงเรียน.....อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สั้ ญ วันที่
.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั้ ญ วันที่

ตัวอย่าง

รายงานการประชุม

คณะกรรมการควบคุมโรงเรียน

ครั้งที่/.....

วัน เวลา

ณ

รายชื่อผู้มาประชุม

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

รายชื่อผู้ร่วมประชุม

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

เริ่มประชุมเวลา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-
-
-
-

มติที่ประชุม

-
-

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

.....
.....
.....
.....

มติที่ประชุม

.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

.....
.....
.....
.....

มติที่ประชุม

.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

มติที่ประชุม

.....
.....
.....

เลิกประชุมเวลา

..... ผู้บันทึกรายงานการประชุม

..... ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ภาคผนวก ข.

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ
และค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่าง การควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน ในระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบและเงินค่าตอบแทน ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนในระบบที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงาน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แล้วแต่กรณี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

“ค่าใช้จ่าย” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนในระบบ ซึ่งจ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนการทำงาน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค หรือ ใช้จ่ายอื่นใดที่เบิกจ่ายในลักษณะเดียวกัน

“เงินค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ซึ่งจ่ายในลักษณะค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าพาหนะ ค่าที่พัก หรือเงินค่าตอบแทนอื่นใด

ข้อ ๔ ค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนให้เบิกจ่ายจากเงินของโรงเรียนในระบบ

ข้อ ๕ การเบิกค่าใช้จ่ายของโรงเรียนในระบบในระหว่างการควบคุมของคณะกรรมการ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น เหมาะสม ประหยัดและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของโรงเรียน ในระบบ

ข้อ ๖ การเบิกเงินค่าตอบแทนในลักษณะเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ ให้เบิกจ่ายได้ตามอัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในระบบที่กำหนดไว้ในตราสารจัดตั้งหรือรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการ หรือระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน

ในกรณีที่โรงเรียนในระบบมิได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารไว้ให้นำอัตราเบี้ยประชุมของคณะอนุกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการของทางราชการมาใช้บังคับแก่คณะกรรมการโดยอนุโลม

ส่วนการเบิกเงินค่าตอบแทนในลักษณะอื่นให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นเหมาะสม ประหยัดและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนในระบบ

ข้อ ๗ กรณีใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำกฎหมาย ประกาศ และระเบียบแบบแผนของทางราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ณัฐพล ทีปสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ
ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่องเสร็จที่ ๗๙๒/๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ
ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/๑๗๑๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และต่อมาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๑.๑/๖๙๒๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ส่งมติคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนหาหรือปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๖ (๒) และ (๕) ประกอบกับมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกคำสั่งที่ [REDACTED] เรื่อง ให้โรงเรียน [REDACTED] อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกคำสั่งที่ [REDACTED] เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน [REDACTED] ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน [REDACTED] ในฐานะเป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียน [REDACTED]

ได้มีมติให้บุคคลพ้นจากหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการและผู้จัดการ และพิจารณาอนุมัติเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของโรงเรียนอยู่อย่างต่อเนื่องในระหว่างการควบคุม ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการบางประการ จึงขอหารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงาน ได้หรือไม่ หากไม่สามารถแต่งตั้งหรือถอดถอนได้แล้ว คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจะมีอำนาจเพียงใด

๒. ในการส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบนั้น คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถลงนามในการเบิกถอนเงินเพื่อบริหารโรงเรียนได้หรือไม่ หรือสามารถสั่งให้เปลี่ยนชื่อผู้ลงนามในสมุดบัญชีธนาคารของโรงเรียนเป็นบุคคลในคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบได้หรือไม่ อย่างไร

๓. ในการควบคุมโรงเรียน ซึ่งผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายนั้น หมายความว่ารวมถึงอำนาจใด และในการใช้อำนาจของผู้อนุญาตต้องใช้อำนาจผ่านผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงาน หรือใช้อำนาจผ่านคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๖/๘๓ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒

๔. ในการอนุมัติและอนุญาตต่าง ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต เช่น ในการเบิกจ่ายเงินหรือในการทำนิติสัมพันธ์ต่าง ๆ กับหน่วยงานภายในหรือภายนอกประเทศ คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุมัติ อนุญาต หรือระงับ การทำสัญญาดังกล่าวหรือไม่ หากมีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่โรงเรียนจะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า กรณีข้อหารือนี้มีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาทั้งสิ้น สี่ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อความที่ว่า “ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนั้น ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย” ตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ โรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในการใช้อำนาจของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบต้องใช้อำนาจ สั่งการให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงาน ของโรงเรียนในระบบปฏิบัติ หรือคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถดำเนินการในเรื่อง เหล่านี้ได้เอง

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถแต่งตั้งหรือถอดถอน ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบ ได้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่สาม คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถลงนามในการ เบิกถอนเงินเพื่อบริหารโรงเรียนได้หรือไม่ หรือสั่งให้เปลี่ยนชื่อผู้ลงนามในสมุดบัญชีธนาคารของโรงเรียน เป็นบุคคลในคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบได้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่สี่ คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสามารถดำเนินการอนุมัติ อนุญาต หรือระงับการทำสัญญาหรือทำนิติสัมพันธ์ต่าง ๆ กับหน่วยงานภายในหรือภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาตามข้อหารือ ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๔๗^{*} วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดกลไกในการควบคุมโรงเรียนในระบบไว้ชัดเจนว่า เมื่อผู้อนุญาตได้มีคำสั่งให้ โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมแล้ว ให้ผู้อนุญาตแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบ ขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารและดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบ เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุม ดังนั้น คณะกรรมการควบคุม โรงเรียนในระบบจึงมีอำนาจหน้าที่สองประการ ประการที่หนึ่ง คือ ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหาร

*มาตรา ๔๗ เมื่อได้มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๔๖ แล้ว ให้ผู้อนุญาตแต่งตั้ง คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องอีกไม่เกินหกคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ แทนคณะกรรมการบริหารและดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราวในระหว่างที่โรงเรียนในระบบ อยู่ในความควบคุม

เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบแล้ว ให้ผู้อนุญาตรายงานให้คณะกรรมการทราบ

และประการที่สอง คือ ดำเนินกิจการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราว โดยในการปฏิบัติหน้าที่แทน คณะกรรมการบริหารนั้น มาตรา ๓๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารไว้ชัดเจน คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจึงสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารดังกล่าวได้ ส่วนการดำเนินการของโรงเรียนในระบบเป็นการชั่วคราวนั้น แม้จะไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติมาตราใดกำหนดขอบเขตไว้ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบที่มุ่งหมายให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบเข้าไปดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๔๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ แล้ว คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบจึงมีอำนาจดำเนินการของโรงเรียนในระบบได้ทุกประการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุแห่งการสั่งให้

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ออกระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนในระบบ
- (๒) ให้ความเห็นชอบนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในระบบ
- (๓) ให้คำแนะนำการบริหารและการจัดการโรงเรียนในระบบด้านบุคลากร แผนงาน งบประมาณ

วิชาการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน

- (๔) กำกับดูแลให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในระบบ
- (๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
- (๖) ให้ความเห็นชอบการกู้ยืมเงินครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันเกินร้อยละยี่สิบห้าของมูลค่า

ของทรัพย์สินที่โรงเรียนในระบบมีอยู่ขณะนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารไม่ให้ความเห็นชอบการกู้ยืมเงิน คณะกรรมการต้องเสนอทางเลือกที่ปฏิบัติได้ให้แก่โรงเรียนในระบบด้วย เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่าการกู้ยืมเงินนั้นมีได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการดำเนินการโรงเรียนในระบบ

- (๗) ให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนในระบบ
- (๘) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปี งบการเงินประจำปี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- (๙) พิจารณาคำร้องทุกข์ของครู ผู้ปกครองและนักเรียน
- (๑๐) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๔๖ ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้โรงเรียนในระบบอยู่ในความควบคุมของสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีเขตอำนาจเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) โรงเรียนในระบบไม่มีทุนเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป
- (๒) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินการของโรงเรียนในระบบ

(๓) โรงเรียนในระบบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินการของโรงเรียนในระบบ

- (๔) โรงเรียนในระบบไม่ปฏิบัติตามตราสารจัดตั้ง และอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่การดำเนินการของโรงเรียนในระบบ

(๕) คณะกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา หรือนักเรียนของโรงเรียนในระบบกระทำการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

- (๖) เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑
- (๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้แจ้งคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบทราบ และปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนในระบบด้วย

๔

ควบคุมโรงเรียนในระบบให้สามารถกลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ การใช้อำนาจของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบต้องเป็นไปตามมาตรา ๔๗^๔ ประกอบกับมาตรา ๔๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ กล่าวคือ ต้องพิจารณาอบหมายให้บุคคลตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ เป็นผู้ดำเนินการก่อน หากผู้ซึ่งได้รับมอบหมายไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมาย ผู้นั้นก็จะมิโทษตามมาตรา ๑๔๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฯ และคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบก็ชอบที่จะใช้อำนาจดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดข้องอันเกิดจากการไม่ยอมปฏิบัติตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายตามมาตรา ๔๘ ได้ โดยการใช้อำนาจของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบสั่งการให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ นอกเหนือจากผู้รับใบอนุญาตพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งบุคคลอื่นให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายต่อไปได้ เพื่อให้การดำเนินการของโรงเรียนในระบบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ประเด็นที่สอง ประเด็นที่สาม และประเด็นที่สี่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมีอำนาจดำเนินการของโรงเรียนในระบบได้ทุกประการเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเหตุการณ์แห่งการสั่งให้ควบคุมโรงเรียนในระบบให้สามารถกลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นที่สอง ประเด็นที่สาม และประเด็นที่สี่อีก

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๓

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕มาตรา ๔๘ เมื่อได้มีคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๔๖ แล้ว ผู้รับใบอนุญาตผู้อำนวยการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนั้นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบมอบหมายและต้องจัดการตามสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนในระบบ

ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ และผู้จัดการ ต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสรุพสมุดบัญชีเอกสาร และสิ่งอื่นเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของโรงเรียนในระบบตลอดจนหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนในระบบนั้นให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนในระบบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบตามมาตรา ๔๖

^๖มาตรา ๑๔๕ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนในระบบผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอรรถพล ตรีกตรอง

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาวสุณิรัตน์

ศรัทธามั่น

นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ

๒. นางสาวนิตยา

ปัดไธสง

นักวิชาการศึกษานานาชาติ

รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ

๓. นายสมพร

เดชกมล

นิติกรชำนาญการ

๔. นางสาวอารีรัตน์

ทาสีคำ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ